

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ИВАН ФРАНКО

(1856 - 1916)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2005

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

115

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 150 година од рођења украјинског писца Ивана Франка. Изложба је отворена од 27. децембра 2005. до 16. јануара 2006. године у витринама испред свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталошке јединице уписане су сигнатуре.

Књижевни стваралац, преводилац са десетак језика, хроничар, теоретичар, научник, Иван Франко је у многим књижевностима налазио теме и мотиве, па и у српској. Још 1875. дошао је у додир са Вуковим књигама народних песама, а 1877. је украјинском читаоцу представио наше народне песме које је превео Михајло Старицки и под називом *Српске народне песме (Сербські народні думи і тисні)* издао у Кијеву 1876. Занимање за српску народну поезију Франка никада није напустило. "У слободним тренуцима се наслађујем Вуковим српским песмама и преводим оно што ми се особито допада", писао је пријатељу Драгоманову. Руковет од једанаест српских народних епских и лирских песама коју је превео сведочи да је Франко проникао у дух нашег народног песништва и да је његове одлике успешно преносио у свој језик. Превео је и Лазаревићеву приповетку *На бунару*.

Иван Франко је подржавао борбу српског народа за национално ослобођење. Године 1876. је *Задунавском песмом (Задунajsка пісня)* поздравно устанак Срба у Херцеговини.

Лука Хајдуковић, 1999

Неки биографи посебно истичу друштвенополитички рад Ивана Франка. Други подвлаче да је Франко највеће домете постигао као песник, писац и драматург, полазећи од чињенице да је он био кандидован за Нобелову награду за књижевност. Ми смо се одлучили за изучавање научних радова украјинског великана. Циљ нам је да докажемо да је Франко био научник светског формата који је у својим

филолошким истраживањима ишао у корак са достигнућима европске научне мисли. О томе сведочи Франков контакт са делима многих европских научника, између осталог, његово познавање радова српских и хрватских филолога. У својим фолклористичким радовима, на пример, Франко није могао да заобиђе Вука Караџића (1787-1864) и његове збирке српских народних песама. Будући у Бечу, 1893. године, Франко је писао М.П. Драгоманову: "...у слободно време одушевљавам се песмама Вука и преводим оне које ми се највише свиђају".

Марија-Магдалена Косановић, 2001

Франко је први и засад последњи украјински књижевник енциклопедијског дара, у коме сви жанрови и све теме имају одјека. Спор ума и срца, спор историје и егзистенције, спор учења и изворнога искуства, код Франка даје стваралачки резултат, ту су назначене све координате, а зависно од теме, емоције, става или имагинације, следи обликовање текста. Та врста избора доминанти, од детаља до конструктивне идеје и космичке визије, ствар је стваралачке природе Ивана Франка, није ни врлина ни слабост, без обзира на склоности појединих читалаца и тумача. Франко емоције заиста изражава кроз један врло разуђен и дебео филтер рација и знања. Али по томе личи на огромну водену масу која се у мору у великим дубинама њише са одсејајем свог неба над собом, али тиме не спречава и одсејај светлости по себи, да се изрази осећање присутности онога који је то море створио и који га покреће.

Јулијан Тамаш, 1995

Франко се у време плодног стваралаштва одушевљавао и словенском народном поезијом, старословенским народним епом. „Словенска народна поезија ме највише интересује“, „дајем предност истраживању народне епике“, - упорно је понављао млади песник у писмима В. Давидјаку. Као резултат Франковог романтичног одушевљења словенским фолклором и историјом словенских народа, појавио се превод псеудоисторијског споменика – *Краљевског дворског рукописа*.

Еписко стваралаштво и прошлост разних народа, Франко је сматрао изворима који пружају богатство материјала и песничко надахнуће. У предговору превода „Нешто о Краљевском дворском рукопису“, прилично јасно је исказана мисао о историјском значају еписког стваралаштва: „Та дела јуначког узаврелог срца народа, служила су и служе као узор будућим песницима, прожимају

ухићењем љубитеље старине, који ће у њима видети снажни и неистражени споменик прошлости, по форми приступачан и уметнички комплетан. “

М. Ф. Нечитаљук, 1954

Иван Франко је украјинској и светској култури оставио такав полифонијски траг да је његово наслеђе постало предмет посебне научне дисциплине – франкологије. Својим стваралаштвом ујединио је епохе и уједно био посебна епоха у културном развоју Украјине. У науци о књижевности вечита је дилема: да ли проучавати стваралаштво на основу књижевних дела и њихових аутора или путем ознака стила и проблема књижевности овог или оног доба? Да ли да се истакне оно што је индивидуално, посебно, или пак поћи путем заједничких црта, правећи синтезу? Управо између ова два, чини се поларна полазишта, је и место науке о књижевности. Једну књижевну појаву је немогуће вредновати без осврта на друге, без разгртања контекста, јер једино кроз поређења са другим појавама у уметности се најочитије исказују њене најблиставије вредности.

Володимир Микитјук, 2000

Непотребно је рећи да Иван Франко није припадао ни једнима ни другима. Књижевно и научно стваралаштво Ивана Франка никло је на живом тлу културе његовог народа и убрзо је постало блистав пример изједначавања националних црта са општељудским, усвајања старих вредности и најновијих културних достигнућа других народа, непоновљивог прожимања традиција и смелог иноваторства. Синтеза националног и интернационалног, ослањање на прогресивне традиције у чврстој спреси са органском и дубоком револуционарношћу огледали су се и у јавном раду камењара. Франко-научник је питање слагања и синтеза култура размотрио и на теоријском плану.

Јарослав Исајевич, 1990

Иван Франко је један од првих у украјинској науци о књижевности који је говорио о епохи староруске писмености, чије су основне карактеристике биле „поштовање традиције, књижевног шаблона и имперсоналност књижевних дела“, што одговара данашњим расправама о „традиционалном у књижевности“, „уметничкој етикети“, „средњовековном историзму“ као и „монументалности“ староруске књижевности. Тако је у „Плановима излагања историје руске књижевности“ И. Франко написао:

„Имперсоналност схватам не у значењу анонимности, јер постоје и потписана дела тадашње књижевности, која као и обично имају мало индивидуалних карактеристика својих аутора, јер су била фиксирана постојањем чињеница и традиционалних образаца, понекад тако неприродно, с таквим опширним позајмљивањем туђих елемената што се може схватити као настављање или прерада, или пак компилација других, старијих, обично грчко-византијских дела. Ову појаву можемо уочити у свим значајнијим делима ове епохе, почев од житија светих и поука руских проповедника, па све до летописа и небројених споменика тадашњег поетског стваралаштва као што је и „Слово о полку Игорову“.

Микитас Василиј Лазаревич, 1988

Широко образован писац и научник, Франко је био далеко од сваког показивања уског национализма. Он је жељно тражио у светској култури све што је напредно и што позива прогресу и праведности. Истакнути представници руске демократске литературе шездесетих година, Чернишевски, Писарев и Помјаловски, учили су Франка праведном и дубоком представљању стварности. (...)

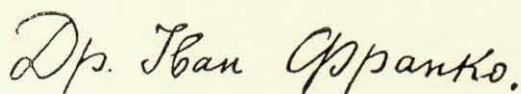
Читавом својом делатношћу демократе и просветитеља Иван Франко даје пример високог стремљења циљу и велике трудољубивости. Његов спољни изглед био је потпуно у складу са његовим унутрашњим животом. Иван Франко је био скроман, уздржљив и осећајан у односу према људима, непомирљив према непријатељима радног народа и необично одан интересима сељака и радника.

Александар Дајч, 1949

Као син украјинског сељака, храњен тврдим сељачким хлебом, сматрам својом обавезом да сав свој животни рад посветим обичном народу. Строго васпитаван, од малих ногу сам усвојио две ствари: осећај дуга према народу и обавезу непрестаног рада.

Одувек сам се водио том мишљу да моје име може и да нестане, али нека расте и нека се развија украјински народ.

Иван Франко, 1902

Др. Иван Франко.

ДЕЛА

1. Старорускі оповідання / вибрав і переповів Іван Франко. - У Львові : Товариство Просьвіта, 1900. - 16, 53 стр., [1] пресавијен лист с таблом
II 230787
2. Про жите і діяльність Олександра Кониського / оповів Іван Франко. - Львів : Товариство Просьвіта, 1901. - 36 стр.
II 230880
3. Žid a iné rozprávky / napísal Ivan Franko ; preložili V. Burian a F. Votruba. - V Ružomberku : J. Párička, 1914. - 124 str.
I 230665
4. Захар Беркут / Іван Франко ; рисунки Г. Пустовийта ; [перевод с украинского П. Карабана]. - Москва ; Ленинград : Государственное издательство детской литературы, 1946. - 175 стр.
II 200796
5. Рассказы / Иван Франко ; [перевод с украинского Григ. Петникова и Р. Краковской ; рисунки И. Кузнецова]. - Москва ; Ленинград : Государственное издательство детской литературы, 1946. - 110 стр.
II 200645
6. Рассказы и повести / Иван Франко ; перевод с украинского. - Москва : ОГИЗ, Государственное издательство художественной литературы, 1948. - 633 стр.
II 200048
7. Захар Беркут / Іван Франко ; превоо с руског Александар Турић. - Београд : Ново поколење, 1949. - 184 стр.
II 8277
8. Pripovijesti / Ivan Franko. - Zagreb : Zora, 1950. - 105 str.
II 13107

9. Вибране / І. Я. Франко. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1954. - 398 стр., [1] лист с ауторовом сликом
Ш 203767
10. Вибрані статті про народну творчість / Іван Франко ; упорядкував О. І. Дей. - Київ : Академія наук Української РСР, 1955. - 288 стр.
Ш 201611
11. Вибрані твори / Іван Франко. - Київ : Академія наук Української РСР, 1956. - XXXII, 798 стр., [1] лист с ауторовом сликом
Ш 201606
12. Іван Франко. - Київ : Академія наук Української РСР, 1956. - 511 стр. [5] листова с таблама
Ш 201604
13. Про театр і драматургію / Іван Франко. - Київ : Академія наук УРСР, 1957. - 239 стр.
Ш 201711
14. Piliere spoločnosti ; Na krížnych cestách / Ivan Franko ; preložila Marta Ličková ; doslov napísal a vysvetlivky spracoval Jozef Marušiak. - 1. vyd. - Bratislava : Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1959. - 559 str.
П 232560
15. Вибрані твори / Іван Франко. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1960. - 646 стр.
Ш 203372
16. Повісті / Іван Франко. - Львів : Книжково-журнальне видавництво, 1964. - 497 стр.
П 205278
17. Поезії. Т. 1 / Іван Франко ; [упорядкування, вступна стаття, примітки та коментарі Арсена Каспрука]. - Київ : Радянський письменник, 1964. - 478 стр.
І 201637
18. Абу-Касимові капці / Іван Франко ; [малюнки А. Базилевича]. - Київ : Веселка, 1965. - 91 стр.
Ш 203395

19. Данте Алігієрі / Іван Франко. - Куїв : Радянський письменник, 1965. - 225 стр., [5] листова с таблама
I 201633
20. Каменярі / Іван Франко. - Київ : Веселка, 1965. - 333 стр.,
[7] листова с таблама
II 205279
21. Вибрани твори / Іван Франко ; [вибрал и преложел Михайло Ковач]. - Руски Керестур : Руске слово, 1966. - 287 стр.
II 233401
22. Стихотворения и поэмы / Іван Франко ; вступительная статья А. Белецкого ; составление А. Гозенпуда ; редакция переводов Н. Брауна и А. Прокофьева ; примечания В. Сахновского-Панкеева. - Ленинград : Советский писатель, 1968. - 650 стр.
I 201512
23. Твори в двох томах. Т. 1, Поезія / Іван Франко ; [вступна стаття П. Й. Колесника ; примітки М. Л. Гончарука]. - Київ : Дніпро, 1981. - 532 стр.
II 241867/1
24. Твори в двох томах. Т. 2, Оповідання / Іван Франко. - Київ : Дніпро, 1981. - 493 стр.
II 241867/2
25. Бувальщина / [упорядник, автор передмови та приміток О. Ф. Ставицький]. - Київ : Дніпро, 1990. - 413 стр.
III 235411
26. На склоні віку / Іван Франко. У: Бувальщина / [упорядник, автор передмови та приміток О. Ф. Ставицький]. - Київ : Дніпро, 1990. - Стр. 201-211.
III 235411
27. Хучи Дњепар широки / Шевченко, Франко, Малањук ; избор, превод, текстови о песницима Лука Хајдуковић ; [илустратор Виктор Зубко]. - 1. изд. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1999. - 172 стр.
II 418377

ЛИТЕРАТУРА

28. Ivan Franko / Clarence A. Manning. - New York : Ukrainian University Society, 1937. - 28 str.
Ш 293372
29. Поетична творчість Івана Франка / Юрій Кобилецький ; редакція та передмова О. І. Білецький. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1946. - 156 стр.
СуП 363
30. Иван Франко / Александар Дајч. У : Захар Беркут / Иван Франко ; превео с руског Александар Турић. - Београд : Ново поколење, 1949. –Стр. 7-9
П 8277
31. Иван Франко и русская литература / М. Пархоменко. - Изд. 2-е, дополненное. - Москва : Государственное издательство художественной литературы, 1954. - 241 стр.
П 202704
32. Дослідження творчості Івана Франка. - Київ : Академія наук Української РСР, 1956. - 302 стр.
Ш 201610
33. Естетика праці в поетичній творчості Івана Франка / І. Дорошенко. - Львів : Львівський університет, 1956. - 56 стр.
П 241278
34. Иван Франко - видатний атеїст-просвітитель / А. С. Брагінець. - Львів : Університет, 1956. - 66 стр.
П 241279
35. Иван Франко / склав. І. З. Бойко. - Вид. 2, перероблене і доповнене. - Київ : Академія наук Української РСР, 1956. - 286 стр.
П 242789
36. Иван Франко / Є. П. Кирилюк. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1956. - 123 стр.
СуП 325

37. Іван Франко / О. І. Білецький, І. І. Басс, О. І. Кисельов. - Київ : Академія наук Української РСР, 1956. - 356 стр., [5] листова с таблама
II 202390
38. Іван Якович Франко / Петро Колесник. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1956. - 31 стр.
II 241275
39. Робітнича тематика в творчості Івана Франка / М. У. Походзіло. - Київ : Радянська школа, 1956. - 185 стр., [1] лист с а сликoм И. Франка
СуII 358
40. Слово про великого Каменяра. Т. 1 / за редакцією О. І. Білецького. - Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1956. - 510 стр.
СуII 239/1
41. Франко і Беркут / Денис Лук'янович. - Київ : Радянський письменник, 1956. - 179 стр.
I 202504
42. Іван Франко і питання українсько-польських літературно-громадських взаємин / Г. Д. Вервес. - Київ : Академія наук УРСР, 1957. - 361 стр.
II 202511
43. Іван Франко про Яна Коллара / А. Мраз. - Братіслава : Словацька АН-СВХЛ, 1959. - Стр. 74-80 П. о.: З історії чехословацько-українських зв'язків; 1959, Братіслава.
III 202782
44. Світогляд Івана Франка / М. Климаць. - Київ : Державне видавництво політичної літератури, 1959. - 347 стр., [1] лист са сликoм И. Франка
СуII 237
45. Іван Франко і зарубіжні літератури / І. Журавська. - Київ : Академія наук Української РСР, 1961. - 380 стр.
II 203870
46. Іван Франко / [Іван Басс]. - Киев : Украинское общество дружбы и культурной связи с зарубежными странами, 1966. - 19 стр.
СуII 310

47. Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - 198 стр.
Ш 235706
48. Спостереження над логікою науки у працях І. Франка / І. Ковалик. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 9-16.
Ш 235706
49. Проблема стилю в літературно-теоретичних працях Івана Франка / О.Н. Мороз. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 17-25.
Ш 235706
50. Франко-критик і естопсихологія / І. І. Дорошенко. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 26-32.
Ш 235706
51. Проблеми естетичного сприймання в літературній критиці І. Я. Франка / Р.Т. Громяк. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 33-38.
Ш 235706
52. Иван Франко про новаторство літератури кінця ХІХ - початку ХХ ст. / І. О. Денисюк. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 39-47.
Ш 235706
53. Франко - теоретик новели / Г. С. Леонченко. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 44-47.
Ш 235706
54. Вихователі народної інтелігенції / В. М. Лесин. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 51-56.
Ш 235706

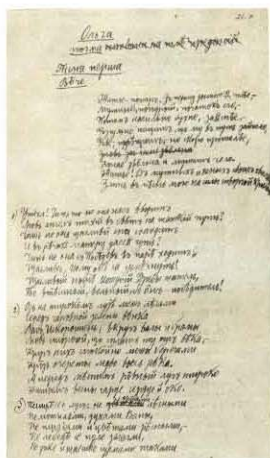
55. Ідейно-творчі зв'язку І. Франка і Леся Мартовича / Ф. М. Білецький. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 57-63.
III 235706
56. До співробітництва Франка в "Зорі" / Яковенко : В. М. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 64-69.
III 235706
57. Мотиви поеми "Мойсей" у ліриці І. Я. Франка початку ХХ ст. / Л. Г. Марченко. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 70-76.
III 235706
58. Майстерність критика / Я. П. Білоштан. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 96-102.
III 235706
59. Жанрові особливості філософських поем І. Франка / А. І. Скоць. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 103-111.
III 235706
60. Франко як дантолог / О. А. Домбровський. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 115-125.
III 235706
61. Иван Франко - дослідник сербо-хорватської народної пісні / М. В. Гуць. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 134-139.
III 235706

62. Неопублікований віршований переклад І. Франком "Початкового літопису" з розвідкою та коментарями / П. М. Попов. У: Українське літературознавство. Вып. 1, Иван Франко. - Львов : Львівський університет, 1966. - Стр. 158-167.
Ш 235706
63. Иван Франко як дослідник давньої української літератури / В.Л. Микитась. - [Научное изд.]. - Київ : Наукова думка, 1988. - 315 стр.
П 239395
64. Иван Франко і світова культура. 1, Матеріали Міжнародного симпозиуму ЮНЕСКО / [упорядник Б.З. Якимович]. - Київ : Наукова думка, 1990. - 525 стр.
Ш 234851/1
65. Иван Франко и натурализм / Т.Н. Денисова. У: Иван Франко і світова культура. 1, Матеріали Міжнародного симпозиуму ЮНЕСКО / [упорядник Б.З. Якимович]. - Київ : Наукова думка, 1990. - Стр. 229-231.
Ш 234851/1
66. Иван Франко између Игоа, Толстоја и Золе / Јулијан Тамаш. У: Українська књижевност између Истока и Запада / Јулијан Тамаш. - Нови Сад : Матица српска, 1995. - Стр. 91-109.
П 430595
67. Међународни симпозијум "Иван Франко и Срби", Нови Сад, 25-27. новембра 1996. године. – Нови Сад : Српско-украјинско друштво : Филозофски факултет, 1996. – 4 стр.
ПС 315
68. Са међународног симпозијума "Иван Франко и Срби" / Богдан Косановић. У: Тајне живота и стваралаштва / Богдан Косановић. - Сремски Карловци : Кривови, 1999. - Стр. 108-109.
П 439284

69. Иван Франко та Омелян Огоновський / Володимир Микитюк. - Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2000. - 187 стр.
II 242879

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

70. Иван Франко
71. Франко (с књигом у руци) у групи свршених гимназијалаца 1874. године
72. Иван Франко 1870. године
73. Иван Франко, Ј. Рошкевич и М. Погорецкиј 1875. године
74. Иван Франко са супругом Олгом Хоружинском
75. Иван Франко, М. Коцјубински и В. Гнаток 1906. године
76. Иван Франко 1891. године
77. Прва страница поеме *Олга*
78. Из рукописа драме *Славој и Хрудоси*
79. Прва страна сатиричне приче *Блошица*
80. Аутограф песме *Беркут*
81. Факсимил писма Ивана Франка М. Б. Лисенку писано у Львиву 13. децембра 1881. године

Прва страница поеме *Олга*

ИВАН ФРАНКО
1856 - 1916

Издавач
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник
Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА
Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Одломке текстова В. Микитјука, Ј. Исајевича, М. В. Лазаревича
и Ивана Франка превеле Татјана Казинци, Бранка Милановић,
Слађана Субашић и Верица Шево

ПРИПРЕМА
Ксенија Шуловић
Оливера Михајловић

УМНОЖАВАЊЕ
Станислава Николић

ПОВЕЗ
Милорад Родић

ТИРАЖ
50 примерака